

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt I. Nullam esse sine veritate religionis libertatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

concedendum. Postremò, argumenta complura, quæ
falsæ libertatis patrōni studiosissimè coaceruant,
quanta poterimus perspicuitate dissoluemus.

CAPUT I.

Nullam esse sine veritate religionis libertatem.

CV m igitur verissimè scriptum sit, quod ex ipso
veritatis fonte manauit, eum qui peccatum fa-
ciat, seruum esse peccati: dubium relinqui non potest;
quin misera quædam seruitus sit, ignoratio veritatis.
Nisi enim & ignorantia peccatum esset, non dicereunt
Psal. 78.
per Prophetam: Effunde iram tuam in gentes quæ
non nouerunt, & in regna quæ nomen tuum non in-
uocauerunt. Non idem etiam ad eum modum pre-
retor: Delicta iuuentutis meæ & ignorantias meas ne
memineris. Propterea quoque beatus Gentium Apo-
stolus pronunciat, eos qui sine lege peccauerunt, sine
lege perituros: quod eos excusare non posset legi
ignoratio, qua in eis qui intelligere noluerunt, quem-
Rom. 2.
admodum ait diuus Augustinus, sine dubitatione pe-
ccatum est. Peccatum ergo, cùm sit veritatis ignoratio,
statuendum est, non modò propter concupiscentie
regnum, quempiam seruum esse peccati; verùm etiam
propterea quod ignarus salutiferae veritatis, noriis ca-
toribus, voluntarius tam en ac libens, implicatur; qui
bus velut catenis à diabolo captiuus tenetur, ad ipsius
voluntatem. Idcirco enim doctrinæ dæmoniorum
Paulo vocantur, quod & ab illis tradatur auctoribus
& per eas infelices hominum animos sibi subiugent
planeque in suam redigant seruitutem. sublata quippe
veri notitia, tanquam extinctis luminibus, & oce-
lis eritis, regit hominem diabolus, tenebrarum pro-
pterea princeps appellatus, quoque libuetit, impello
sibiique penitus seruire cogit. *Quod in ipsa quidem*

I. Psal. 32.
*Canticone se-
cunda*

fuit Gentilitate clarissimum: ubi etsi multis homini-
bus inerat amor veri, incertarum tamen opinionum
varietas, fallentium dæmonum decipiebatur astutia:
& falsi nominis scientia in diuersas compugnantesq.
sententias, humana ignorantia trahebatur. quo ludi-
brio (inquit sanctissimus Leo) captiuæ hominū men-
tes, superbienti diabolo seruiebant. Iam si ad seruitu-
tem peccati pertinet veritatis ignoratio, tantum quis-
que liber efficitur, quātum & nosse cœperit salubrem
veritatem & amare. Sed hæc iis potest libertas contin-
gere, quos Filius liberauerit. De quo nō solùm propter
cupiditatis vincula, verùm etiam propter ignorantiae
terram carcerem & captiuitatem, nostris insolubilem
viribus, dictum est in Euangeliō: Si vos Filius libera-
uerit, tunc verè liberi eritis. Vnde etiam ait idem ipse
Filius, nostræ princeps libertatis: Et veritas liberabit Ioann. 8.
vos, id est, liberos faciet: Græcè enim est ἡλευθερός; ut
intelligeremus, nullam artem, nullam professionem
esse, quæ quicquam habeat congruum libertati, nisi
quod habet congruum veritati, quemadmodū diuus
Augustinus scriptum reliquit Epistola centesima tri-
gesima prima. Non ergo (inquit eodem loco) illæ in-
numerabiles & impiaæ fabulæ, quibus vanorum plena
sunt carmina Poëtarum, vlo modo nostræ consonante
libertati: non Oratorum inflata & expolita mendacia:
non denique ipsorum Philosophorum garrulae argu-
tiae, qui vel Deum prorsus ignorauerunt; vel, cùm eum
cognouissent, non sicut Deum glorificauerūt, aut gra-
tias egerunt, sed euanuerunt in cogitationibus suis: &
obscuratum est insipiens cor eorum: dicentesque se
esse sapientes, stulti facti sunt: & mutauerunt gloriam
incorrupti Dei in similitudinem imaginis corrupti-
bilis hominis, & volucrum, & quadrupedum, & ser-
pentum, vel qui stis simulachris non dediti, aut non
nimis dediti, coluerunt tamen & seruierunt creature
potius

Serm. 3. de
N. et. Domini.

2.4.2.8

608 DE CHRISTIANA LIBERTATE
potius quam Creatori. Sic Augustinus. Ex quo intel-
ligere licet, nullam esse religionis libertatem, sed infe-
licissimam potius nocentissimamque erroris seruitu-
tem, cum neque agnito neque glorificato Deo, crea-
turæ potius seruitur quam Creatori. Vedit hoc & Se-
neca Philosophus, quamquam non eò usque, ut se-
ipsum seruiture posset eximere. Vedit tamen, rectissi-
meque iudicauit, nullam artem aut professionem de-
bere dici liberam sive liberalem, quæ non à vitiis ho-
minem exueret: cumque in eo argumento grauitet
fuisse copioseque versatus, tandem his concludit ver-
bis: Solæ, inquit, liberales sunt, imò, ut dicam verius,
liberæ, quibus curæ virtus est.

CAPUT II.

*Nec hæreses aut schismata posse de sua religioni
libertate gloriari.*

EORVM proinde qui sub nomine Christiano fa-
sa & commentitia dogmata spargunt in vulgo,
doctrina atque professio possit aliquibus forsitan vi-
deri libera atque liberalis. Virtutem enim ornant ser-
monibus, eamque sibi magnæ curæ esse demonstrant
fidem extollunt præconijs singularibus, tanquam ve-
ræ exordium libertatis; remissionem peccatorum an-
nunciant; de iustitia, de gratia, de vera cum Deo pace,
de æterna libertate securitatem conscientiis, intrep-
idis sermocinationibus, pollicentur. Num igitur apu-
hos veram religionis libertatem quærendam esse cen-
sebimus? Ita planè, si vel in facti specie fallaci, ut
in solo splendore verborum virtutem iudicabimus, ad
libertatem sicut esse: neque attenderimus quod be-
tus Petrus de quibusdam sui temporis professoribus
loquitur, qui velamen haberent malitiæ libertatem.
2. Pst. 1. Quos etiā pluribus depingens, ait, hi sunt fontes fine-